

Stiftelsen Agnes Geijers fond för nordisk textilforskning

Stiftelsens ändamål är att främja vetenskaplig forskning i Norden inom det textilhistoriska området. Ändamålet ska tillgodoses genom utdelning av anslag till enskilda personer eller projekt. En särskild utdelningsnämnd beslutar om utdelning till främjandet av stiftelsens ändamål.

Medel kan anslås till vetenskaplig forskning beträffande textil- och dräktföreteelser och därtill hörande historiska problem rörande bl.a. konstnärliga och textiltekniska frågor, textilmaterial och -redskap. Textilhistoriska forskningsuppgifter prioriteras.

Utdelning bör i första hand stödja verkligt angelägna forskningsuppgifter, även sådan av större omfattning, för vilken en och samma förtjänta forskare kan tilldelas större anslag, eventuellt för flera år i följd, exempelvis för att möjliggöra partiell eller hel ledighet från tjänst, för avlöning till biträdande hjälp och för andra omkostnader. I andra hand kan mindre anslag tilldelas lovande forskare för att möjliggöra speciella primära studier.

Stiftelsen har även stöttat ämnet textilvetenskap och den vetenskapliga textilforskningen vid Uppsala universitet åren 1998–2015. Åren 1997–2011 hölls årligen (utom 2003) seminarier med föreläsningar av inbjudna in- och utländska experter, utdelningsnämndens ledamöter och stipendiater. Två av seminarierna har varit knutna till bokutgivning. Hösten 2013 hölls under två dagar en workshop för ett antal stipendiater med ämnen som hade vissa beröringspunkter i akt och mening att låta stipendiaterna få möjlighet att ventilera sina projekt.

Aktuellt projekt

Nordiskt textilvetenskapligt samarbete om textilväxten hampa

Sedan projektet startade med bidrag från fonden har kontakt etablerats mellan institutioner och forskare i samtliga nordiska länder för att undersöka om det finns ett intresse av ett fördjupat samarbete kring temat *hampa*. Konferenser har öppnat för en fortsättning på temat inom särskilt trädgårdshistoria och arkeobotanik. Den första arkeologiska konferensen hölls i Maasricht, Holland. Den senaste var en arkeobotanisk konferens på Historiska museet i Stockholm i oktober 2017, arrangerad av nätverket NTTA (Nordiskt nätverk för Trädgårdens Arkeologi och Arkeobotanik).

Projekt som beviljats medel de senaste åren

2017

Lukesova, Hana & Holst, Bodil: *Does the thickness of fiber-secondary-cell wall influence a result of the Herzog test?*

Nilsson, Johanna: *Trofésamlingen vid Armémuseum, materialanalys och bevarande*

Szymaszek, Maciel: *From Egyptian deserts to Scandinavian museums: Musealization of 'Coptic' textiles*

Ernstell, Eva-Sofi: *Svenska Baletten*

Wölling, Kerstin: *Ordensband på K. A. Almgrens sidenväveri och museum. Produktion och dokumentation*

2016

Fransson, Elisabeth: *Handvävningens teknologi och utveckling i Hälsingland*

Johansen, Katia: *Kongedragter på Rosenborg Slot, København*

Martinsen, Hanna: *When Sweden was in the forefront of European Printing on Cotton in the Indian manner, Kattun tryck*

Rimstad, Charlotte: *Kemiske farveanalyser fra klædedragten i 1600-talets København*

Romano, Chiara: *Multispectral Imaging Techniques on Scandinavian Textiles*

Wölling, Kerstin: *Att datera sidenduksproduktionen I Sverige, Finland och Åland, samt Danmark*

Agnes Geijer

Fil.dr. Agnes Geijer (1898-1989) var sin tids ledande nordiska textilforskare och en internationellt erkänd kapacitet inom sitt fackområde. Hennes specialinriktning var förhistoriska och medeltida textilier samt siden från olika tidsperioder. Hon var även läraren som talade om "konstnärlig kultur". Det är den konstnärliga fördjupningen i studiet av materialet, vilket hon förenade med kulturvetenskaplig forskning. Hennes vetenskapliga produktion utgör en enastående insats och många av hennes böcker har blivit bestående standardverk.

I nordiska muséer finns unika arkeologiska textilfynd och textilier från medeltid och nyare tid. Många folkliga traditioner har hållit sig levande och dessa har även visat sig kunna belägga delar av den europeiska textilhistorien ända tillbaka till förhistorisk tid. Mot bakgrund av detta insåg Agnes Geijer att den textilhistoriska forskningen borde understödjas och stärkas för framtiden. Därför upprättade hon sin fond. Fonden, vilken har funnits sedan år 1988, förvaltas av Kungl. Vitterhetsakademien.

Agnes Geijers fundamentala tanke var den att forskningen tog utgångspunkt i ett grundligt studium av föremålen. Därför menade hon att det var viktigt att textilforskare hade såväl en universitetsutbildning i t.ex. konsthistoria eller arkeologi som en praktisk textilutbildning. Textilhistoriska och textiltekniska kunskaper i kombination möjliggör att man kan närma sig frågeställningar ur flera synvinklar när ett forskningsprojekt läggs upp. Textilkonstens historia är en vetenskap som förenar aspekter från konsthistoria, etnologi, arkeologi, politiska och ekonomisk historia. Till detta kommer den tekniska undersökningen, som kan ge materialets ursprung i tid och rum.

Litteratur: *Konstnärlig kultur. Agnes Geijer och textilforskningen* (redaktör Margareta Nockert), Mölnlycke 2005, utgiven av Upplandsmuséet och Kungl. Vitterhetsakademien.